

Referat

Møte om: **Ekstraordinære kvotedrøftinger for kumelk 2020**

Tilstede: Fra Norges Bondelag: Bartnes, Hjørnegård, Huus
Fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag: Hoff, Godli, Warlo
Fra Tine SA: Haugen, Ødegård, Nes
Fra Landbruks- og matdepartementet: Søyland, Bergset, Oftedal, Krekling
Fra Landbruksdirektoratet: Eltun, Folland

Dato: 2. april 2020

Møteleder: Søyland

Ekstraordinære kvotedrøftinger for kumelk 2020

Tine SA (heretter Tine) viste til oversendt materiale 10. mars, 25. mars og 1. april.

Tine redegjorde for utviklingen i meierimarkedet. Det er viktig at norske melkeprodusenter og norsk meieriindustri kan forsyne det innenlandske markedet i den situasjonen vi har nå.

Tine ba i utgangspunktet (10. mars) om økning i forholdstallet fordi man tok med seg et lavere lager ut av 2019 enn prognosert når kvotene ble fastsatt i november 2019 og fordi Tine har hatt utfordringer med å få i gang produksjonen av Jarlsberg på anlegget i Irland. Februarprognosen viste også at man lå 15 mill. liter på etterskudd i forhold til målet for melkeproduksjonen i 2020.

I lys av utviklingen knyttet til koronapandemien, har Tine gjort nye vurderinger knyttet til tilførselsbehovet for melk. Bildet har endret seg kraftig de siste ukene som følge av tiltakene og effektene av koronapandemien. Flere forhold gir mulig vekst i etterspørselen etter meieriprodukter, blant annet bortfall av grensehandel som følge av nye karantenebestemmelser, endrede måltidsvaner som gir økt etterspørsel etter meieriprodukter i dagligvare og redusert import som følge av svekket kronekurs som gir norske meierivarer et konkurransefortrinn. I tillegg er det ytterligere usikkerhet rundt når produksjonen av Jarlsberg i Irland vil kunne starte opp som følge av restriksjoner på innreise av personell. På den annen side har HORECA-markedet falt helt bort, noe som har medført at store volum må omdisponeres fra storhusholdning til dagligvare.

Det er usikkert hvor lenge effektene av koronapandemien vil vare, og hvordan, og hvor fort, etterspørselen vil endre seg når det lettes på dagens strenge restriksjoner. Utviklingen i kjøpekraft har erfaringsmessig påvirkning på etterspørselen etter ost.

Produksjonstilpasningen er usikker, men produsentene har de siste årene gjort seg erfaringer med varierende forholdstall og har vist evne og vilje til å tilpasse seg dette.

Med bakgrunn i overnevnte anbefalte Tine at forholdstallet for disponibel kvote for 2020 heves til 1,01. Det er prognosert å gi en melkeleveranse på om lag 1 500 mill. liter melk, med en usikkerhet på +/- 1%.

Merknader fra jordbruksorganisasjonene og departementet

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag stilte seg bak Tines vurderinger.

Landbruks- og matdepartementet informerte om at det vil bli foretatt justeringer i forskrift om kvoteordningen for melk slik at lokalforedlingsforetak etter gitte forutsetninger skal kunne levere ku- og geitemelk til Tine uten å bli ilagt overproduksjonsavgift. Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag støttet et slikt tiltak. Departementet vil komme tilbake med detaljene for en slik ordning.

Konklusjon

Basert på markedsregulators forslag, diskusjonen i møtet og jordbruksorganisasjonenes anbefaling om å støtte markedsregulators råd, fastsetter Landbruks- og matdepartementet forholdstallet for disponibel kvote for kumelk til 1,01 for 2020. Forholdstallet for grunnkvote beholdes på 1,00. Kvantetaket for kumelk settes til 909 000 liter. Partene er enige om å følge utviklingen nøye og om nødvendig møtes dersom endringer i markedssituasjonen skulle tilsi at det er behov for nye vurderinger